

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ТОВАРИ ФАСОВАНІ

Вимоги до маркування
(OIML R 79:1997, IDT)

ДСТУ OIML R 79:2012

Видання офіційне

БЗ № 2-2013/147

Київ
МІНЕКОНОМРОЗВИТКУ УКРАЇНИ
2013

ПЕРЕДМОВА

1 ВНЕСЕНО: Державне підприємство «Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів» (ДП «Укрметртестстандарт», м. Київ) Держспоживстандарту України спільно з Українським державним центром стандартизації та сертифікації «Украгροстандартсертифікація» Мінагрополітики України

ПЕРЕКЛАД І НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ РЕДАГУВАННЯ: А. Ніколенко; Г. Примакова; Б. Салганик; О. Самойленко, канд. техн. наук (науковий керівник); С. Ціпоренко; В. Черноіван

2 НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Мінекономрозвитку України від 21 грудня 2012 р. № 1476 з 2013–07–01

3 Національний стандарт відповідає OIML R 79:1997 Labeling requirements for prepackaged products (Вимоги до маркування фасованих товарів)

Ступінь відповідності — ідентичний (IDT)

Переклад з англійської (en)

4 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати та розповсюджувати його повністю чи частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності треба звертатися до Мінекономрозвитку України

Мінекономрозвитку України, 2013

ЗМІСТ

	С.
Національний вступ	IV
1 Сфера застосування	1
2 Терміни та визначення понять	1
3 Ідентифікаційний опис продукту	2
4 Назва та місце розташування підприємства-виробника, пакувальника, дистриб'ютора або імпортера	2
5 Задекларована кількість нетто фасованого товару	3
6 Способи запобігання фальсифікації	4
7 Винятки	4
Додаток А Одиниці вимірювання та позначки	4
Додаток В Розмір літер та цифр для декларацій кількості нетто на споживчому пакуванні	5

НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП

Цей стандарт є тотожний переклад OIML R 79:1997 Labeling requirements for prepackaged products (Вимоги до маркування фасованих товарів).

Технічний комітет, відповідальний за цей стандарт в Україні, — ТК 156 «Прилади для вимірювання маси, сили, деформації та визначення механічних характеристик матеріалів».

У стандарті зазначено вимоги, які відповідають чинному законодавству України.

До стандарту внесено такі редакційні зміни:

— слова «ця рекомендація» замінено на «цей стандарт»;

— вилучено попередній довідковий матеріал з OIML R 79:1997;

— структурні елементи стандарту: «Титульний аркуш», «Передмову», «Національний вступ», першу сторінку, «Терміни та визначення понять» і «Бібліографічні дані» — оформлено згідно з вимогами національної стандартизації України;

— у розділі 1 та у додатку А подано «Національну примітку», виділену рамкою;

— крапку замінено на кому, як вказівник десяткових знаків;

— позначки одиниць вимірювання відповідають вимогам системи стандартів ДСТУ 3651:1997 Метрологія. Одиниці фізичних величин.

Зазначену в тексті міжнародну рекомендацію OIML R 87 Net content in packages (Вміст нетто в упаковках) впроваджено в Україні як національний стандарт ДСТУ OIML R 87:2012 Кількість фасованого товару в упаковках (OIML R 87:2004, IDT).

Копії нормативних документів, на які є посилання у цьому стандарті, можна замовити в Головному фонді нормативних документів.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ТОВАРИ ФАСОВАНІ
 Вимоги до маркування
 ТОВАРЫ ФАСОВАННЫЕ
 Требования к маркировке
 PREPACKAGED PRODUCTS
 Labeling requirements

Чинний від 2013-07-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей стандарт установлює вимоги до маркування фасованих товарів із постійним номінальним вмістом щодо:

- a) ідентифікаційного опису продукту;
- b) назви та місця розташування підприємства-виробника, пакувальника, дистриб'ютора, імпортера або роздрібного продавця;
- c) кількості нетто продукту.

1.2 Цей стандарт не поширюється на фасовані продукти зі змінним вмістом. Додаткові вимоги до таких продуктів можуть бути зазначені у відповідних національних документах.

Національна примітка
 У цьому стандарті термін «національні документи» охоплює такі поняття, як нормативно-правові акти та нормативні документи.

1.3 Фасовані товари, на які не поширюється дія інших національних документів, перед надходженням у продаж повинні бути помарковані відповідно до вимог цього стандарту.

1.4 Цей стандарт не стосується чинних національних документів, у яких викладено вимоги щодо охорони здоров'я, безпеки чи оподаткування або іншого, наприклад, граничних термінів реалізації або споживання, температури зберігання тощо. Однак таке маркування повинне вважатися відповідним. Цей стандарт також не стосується обов'язкового або необов'язкового декларування складу продукту на пакувальному маркуванні або відомостей про харчову цінність продуктів харчування.

2 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

2.1 фасований товар (*prepackaged product*)

Будь-який продукт, розміщений у закритій тарі або запакований у будь-який спосіб, та для якого кількість продукту перед випуском його у продаж була попередньо визначена та зазначена у його маркуванні

2.2 кількість нетто (*net quantity*)

Кількість ідентифікованого продукту в упаковці, крім обгортки та будь-яких інших матеріалів, які запаковані з цим продуктом.

Примітка. Цей термін стосується технічних вимог до пакувальної одиниці та не враховує фактичного вмісту кожної окремої пакувальної одиниці. Процедури визначення відповідності партії продуктів нормативним вимогам наведено в OIML R 87

2.3 маркування (label)

Будь-який рукописний, надрукований або зображений текст, прикріплений, нанесений, прикладений, видутий, штампований або відлитої у формі, рельєфний або зазначений на упаковці, в якій міститься будь-який продукт, з метою позначення, ідентифікації або надання будь-якої інформації відносно продукту або вмісту упаковки. При цьому, відмітка контролера або інший не рекламний текст, прикріплений до товару або нанесений на ньому, не повинен вважатися маркуванням, вимоги до якого зазначені в цьому стандарті

2.4 основна видима сторона (principal display panel)

Частина пакування, яка найбільш вірогідно буде відображати, представляти, показувати або може бути оглянута за нормальних та загально прийнятих умов відображення

2.5 особа(и) (person(s))

Залежно від обставин, окрема особа або група осіб, охоплюючи фізичних осіб, товариства, корпорації, компанії, організації та асоціації

2.6 споживче пакування (consumer package)

Пакування, яке виготовлено у звичайний спосіб та призначене для продажу кінцевому споживачеві через мережу роздрібної торгівлі або в інший спосіб

2.7 неспоживче пакування (non-consumer package)

Будь-яке пакування призначене винятково для промислового або галузевого використання або для оптового продажу.

3 ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ ОПИС ПРОДУКТУ

3.1 У випадку застосування непрозорої упаковки основна видима сторона пакувальної одиниці повинна містити ідентифікаційний опис продукту, таким чином забезпечуючи легкість розпізнавання продукту.

3.2 Ідентифікаційний опис продукту повинен бути помітним елементом основної видимої сторони, мати такі розміри та бути розміщеним так, щоб полегшити його зчитування та розуміння.

3.3 Ідентифікаційний опис продукту повинен містити принаймні одну з наступних позначок за порядком черговості у переліку:

- a) назву, яку встановлює або вимагає національне законодавство або документи;
- b) загальну або загальноприйнятну назву продукту;
- c) узагальнену назву або іншу відповідну описову назву, наприклад, визначення, у якому зазначено призначення.

4 НАЗВА ТА МІСЦЕ РОЗТАШУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА-ВИРОБНИКА, ПАКУВАЛЬНИКА, ДИСТРИБ'ЮТОРА АБО ІМПОРТЕРА

4.1 Маркування фасованого товару повинно чітко конкретизувати назву та місце розташування підприємства-виробника, а саме, особи, відповідальної за будь-який із наступних видів діяльності: виробництво, пакування, розповсюдження, імпорт або роздрібна торгівля.

Якщо продукт виготовлений або запакований не особою, назву якої зазначено на маркуванні, то назва може доповнюватися фразою, у якій зазначено зв'язок такої особи з продуктом, наприклад: «виготовлено для ...», «розповсюджено (ким)...», «постачається для продажу (ким)...», «імпортовано (ким)...» або «продано (ким) ...».

Примітка. У деяких випадках ідентифікація виробника або пакувальника може доповнюватися кодом, якщо це допустимо національними документами.

4.2 Зазначення місця розташування суб'єкта господарювання із зазначенням повної поштової адреси повинно відповідати національному законодавству та поштовим правилам або може бути представлено умовною позначкою (наприклад, кодовим числом), якщо це допустимо національними документами.

5 ЗАДЕКЛАРОВАНА КІЛЬКІСТЬ НЕТТО ФАСОВАНОГО ТОВАРУ

5.1 Фасований товар повинен містити декларацію про кількість нетто продукту на основній видимій стороні. Декларація може бути виконана у будь-якому із наступних місць: у первинному місці пакування, під час ввезення або у місці виставлення на продаж.

Примітка 1. Метрологічні вимоги до кількості нетто вмісту в упаковці викладено в OIML R 87.

Примітка 2. Для певної групи продуктів національні документи можуть установлювати вимоги до маркування «зцідженої маси».

5.2 Вимоги та винятки для малих та змішаних пакувальних одиниць повинні відповідати національним документам.

Примітка. Термін «мала пакувальна одиниця» охоплює такі вироби, як індивідуальні пакетики з сіллю, перцем, цукром, окремо загорнуті поштучні цукерки тощо. Змішані пакувальні одиниці — це упаковки, які містять дві або більше окремих пакувальних одиниць або дві або більше одиниць різних виробів.

5.3 Кількість нетто повинна бути виражена у значеннях найбільшої цілої одиниці маси, довжини, площі або комбінації цих одиниць відповідно до додатка А.

5.3.1 Залежно від національних вимог та особливостей декларація кількості нетто для певних продуктів може бути виражена, як наведено нижче:

а) в одиницях об'єму (за певної нормальної температури, визначеної згідно з національними документами), якщо продукт рідкий або в'язкий. Зазвичай нормальна температура не повинна зазначатися на маркуванні;

б) в одиницях маси, якщо продукт твердий, напівтвердий або в'язкий, суміш твердого продукту та рідини або тверда частина суміші твердого продукту та рідини;

с) в одиницях довжини — мікрометрах: використовується, у першу чергу, для зазначення товщини меншої ніж 1 мм для деяких продуктів, наприклад, поліетиленової плівки;

д) в одиницях, які однозначно базуються на установленні основного використання споживачем та торговельних особливостей, якщо такі одиниці надають покупцю точну та достовірну інформацію. Наприклад, може застосовуватися декларація вмісту рідини в одиницях маси або твердого, напівтвердого або в'язкого продукту в одиницях об'єму або обліку.

5.3.2 У випадку, коли продукт запаковано у ємність, призначену для постачання продукту під тиском, декларація повинна відображати кількість нетто продукту, який витісняється відповідно до інструкції про застосування, в одиницях маси. Газ, який витісняє продукт, повинен бути зазначений у декларації кількості нетто. Кількість у декларації повинна бути зазначена у кілограмах, грамах або міліграмах.

5.4 Кількість у декларації в одиницях рахунку повинна бути виражена цілими числами.

5.5 Подання інформації

5.5.1 Декларація кількості, меншої ніж ціле число, може містити не більше трьох десяткових знаків, які забезпечують відповідність декларації 5.5 та таблиці 2.

5.5.2 Декларація кількості нетто повинна бути надрукована легко зчитуваним напівгрубим шрифтом або шрифтом, який помітно контрастує з фоном або іншою інформацією на упаковці. Однак, якщо значення кількості нетто видуто, виштамповано або відлите на поверхні пакування, то вся інша маркувальна інформація, яку вимагають, повинна бути нанесена або на поверхні пакування або на етикетці.

5.5.3 Висота літер та цифр декларації кількості нетто повинна визначатися залежно від площі основної видимої сторони упаковки або кількості запакованого вмісту (див. додаток В).

5.6 Значність цифр на маркуванні

Як правило, числа на маркуванні повинні бути показані трьома цифрами у десятковій системі.

Допустимо три винятки:

а) кількість менша ніж 100 г, 100 мл, 100 см³, 100 см² або 100 см може бути показано двома цифрами;

б) будь-який останній нуль праворуч від десяткового знака не зазначають;

с) кількість менша за одиницю повинна бути показана у десятковій системі із цифрою «0» попереду десяткового знака. Декларація виду «півкілограма» не допустима.

6 СПОСОБИ ЗАПОБІГАННЯ ФАЛЬСИФІКАЦІЇ

6.1 Рівень заповнення

Пакування повинні бути заповнені так, щоб покупець не міг бути навмисно введений в оману щодо кількості або відповідності продукту, який вони містять, зважаючи на будь-який визнаний та прийнятий спосіб виробництва, який може бути необхідним для виробника або пакувальника.

6.2 Форма та загальний вигляд пакування

Пакування повинні бути виготовлені, сконструйовані або представлені у такий спосіб, щоб покупець не міг бути навмисно введений в оману щодо кількості або відповідності продукту, який вони містять.

6.3 Якщо фасований товар помарковано на його пакуванні більше ніж в одному місці, то інформація, зазначена на всіх маркуваннях, повинна бути тотожною та відповідати вимогам цього стандарту.

7 ВИНЯТКИ

Винятки стосовно інформації на маркуванні пакування фасованого товару можуть бути зроблені, базуючись на національних правилах. Однак такі винятки повинні бути чітко визначені у національних документах.

ДОДАТОК А (обов'язковий)

ОДИНИЦІ ВИМІРЮВАННЯ ТА ПОЗНАКИ

А.1 Одиниці вимірювання повинні бути виражені словами або позначками. У таблиці 1 наведені одиниці вимірювання та відповідні їм позначки.

Таблиця 1 — Одиниці вимірювання

Одиниця	Позначки	
	українське	міжнародне ^{а)}
міліграм	мг	mg
грам	г	g
кілограм	кг	kg
тонна	т	t
літр	л	L або l ^{б)}
мілілітр	мл	mL або ml
мікрометр	мкм	μm
міліметр	мм	mm
сантиметр	см	cm
дециметр	дм	dm
метр	м	m
квадратний міліметр	мм ²	mm ²
квадратний сантиметр	см ²	cm ²
квадратний метр	м ²	m ²
кубічний сантиметр	см ³	cm ³
кубічний дециметр	дм ³	dm ³
кубічний метр	м ³	m ³

^{а)} У кінці будь-якої позначки не повинні застосовуватися ні крапка, ні літера «s».

^{б)} Для одиниці літра Генеральною Конференцією з Мір та Ваг було визнано альтернативну позначку «L» з метою запобігання ризику плутанини літери l та цифри 1. Курсивну літеру «l» не дозволено використовувати для позначення одиниці літра.

Національна примітка
Виноски^{a)} та^{b)} стосуються міжнародних позначок одиниць фізичних величин.

A.1.1 Між числовим значенням та позначкою одиниці вимірювання має бути проміжок.

A.1.2 Відповідні слова або словосполучення, наприклад «нетто», «маса нетто», «вміст нетто» або «кількість нетто» можуть бути використані у поєднанні з декларацією кількості нетто. Такі слова або словосполучення можуть зазначатися перед або після декларації кількості нетто.

A.1.3 Застосовують одиниці залежно від способу вимірювання та кількості нетто продукту. Правильність застосування одиниць для різних величин та кількостей подано у таблиці 2.

Таблиця 2

Величина	Кількість нетто продукту (q)	Одиниці
об'єм ^{a)} (рідини)	$q < 1000$ мл	мл
	$1000 \text{ мл} \leq q$	л
об'єм кубічний (твердих продуктів)	$q \leq 1000 \text{ см}^3$ (1 дм ³)	см ³ , мл
	$1 \text{ дм}^3 < q < 1000 \text{ дм}^3$	дм ³ , л
	$1000 \text{ дм}^3 \leq q$	м ³
маса ^{b)}	$q < 1$ г	мг
	$1 \text{ г} \leq q < 1000$ г	г
	$1000 \text{ г} \leq q$	кг
довжина ^{c)}	$q < 1$ мм	мм
	$1 \text{ мм} \leq q < 100$ см	мм або см
	$100 \text{ см} \leq q$	м
площа	$q \leq 100 \text{ см}^2$ (1 дм ²)	мм ² або см ²
	$1 \text{ дм}^2 < q < 100 \text{ дм}^2$	дм ²
	$1 \text{ м}^2 \leq q$	м ²

^{a)} Див. 5.3.1 а)
^{b)} Див. 5.3.1 б)
^{c)} Див. 5.3.1 с)

ДОДАТОК В (довідковий)

РОЗМІР ЛІТЕР ТА ЦИФР ДЛЯ ДЕКЛАРАЦІЙ КІЛЬКОСТІ НЕТТО НА СПОЖИВЧОМУ ПАКОВАННІ

В.1 Спільної думки щодо мінімального розміру шрифту, який вимагається для маркування фасованих товарів, досягнуто не було. Лише як приклад у цьому додатку наведено вимоги, чинні у США та ЄС.

В.2 Приклади вимог щодо мінімального розміру

В.2.1 Наприклад, у Сполучених Штатах вимоги щодо мінімальної висоти літер та цифр пов'язані з площею основної видимої сторони упаковки та показані у таблиці В.1. Ці вимоги були прийняті Генеральною конференцією з Мір та Ваг та опубліковані у Довіднику Генеральної Конференції з Мір та Ваг 130 «Одноставні Закони та нормативні документи», 1996 р.

В.2.2 Площа основної видимої сторони упаковки

Площа (за винятком верхніх, нижніх частин, виступів на верхніх та нижніх частинах жерстяних банок, заплечиків та шийок пляшок та скляних банок) повинна бути визначена, як наведено нижче.

В.2.2.1 У випадку прямокутної упаковки, в якій одна цілісна сторона може бути належним чином розглянута як основна видима сторона, площа основної видимої сторони упаковки складає добуток висоти на ширину цієї сторони.

В.2.2.2 У випадку циліндричної або практично циліндричної упаковки, площа основної видимої сторони упаковки складає 40 % добутку висоти упаковки на довжину кола.

В.2.2.3 У випадку будь-якої іншої форми упаковки, площа основної видимої сторони упаковки складає 40 % від загальної площі упаковки, або площа, яка вважається основною видимою стороною упаковки відповідно до 2.4.

Таблиця 3 — Мінімальна висота цифр та літер

Площа основної видимої сторони, см ²	Мінімальна висота цифр та літер, мм	Мінімальна висота маркованої інформації, видutoї, штампованої або відлитої у формі на поверхні ємності, мм
$A \leq 32$	1,6	3,2
$32 < A \leq 161$	3,2	4,8
$161 < A \leq 645$	4,8	6,4
$645 < A \leq 2581$	6,4	7,9
$2581 < A$	12,7	14,3

В.2.3 Наприклад, в Європейському Союзі Директива Ради ЄС 76/211/ЄС встановлює зв'язок між мінімальним розміром та кількістю нетто вмісту, як показано в таблиці 4.

Таблиця 4 — Мінімальна висота цифр та літер

Вміст нетто (С)	Мінімальна висота цифр та літер, мм
$C \leq 50$ г (або мл)	2
50 г (або мл) $< C \leq 200$ г (або мл)	3
200 г (або мл) $< C \leq 1$ кг (або л)	4
1 кг (або л) $< C$	6

Код УКНД 17.060

Ключові слова: декларація кількості нетто фасованого товару, кількість нетто, маркування, одиниця вимірювання, основна видима сторона, фасований товар.

Редактор **Ж. Волкова**
 Технічний редактор **О. Марченко**
 Коректор **Т. Калита**
 Верстальник **С. Павленко**

Підписано до друку 02.07.2013. Формат 60 × 84 1/8.
 Ум. друк. арк. 0,93. Зам. **1133** Ціна договірна.

Виконавець

Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ») вул. Святошинська, 2, м. Київ, 03115

Свідоцтво про внесення видавця видавничої продукції до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції від 14.01.2006 серія ДК № 1647

1
2
3

4
5
6